

Fagplan

2010 – 2011

Årsstudium i juss

**HiBu - Avdeling for
økonomi og
samfunnsvitenskap**

Høgskolen i Buskerud
Postboks 164 Sentrum
3502 HØNEFOSS
Tlf.: 32117100
Faks.: 32117110
e-post adresse: info.honefoss@hibu.no

Endringshistorikk

Dato	Sign	Endring
21.04.2010	ABL	Fagplan revidert
01.06.2010	KSR	Fagplan gjennomgått og godkjent administrativt

Innholdsfortegnelse

<i>Innledning</i>	3
<i>Læringsutbytte for utdanningen</i>	3
<i>Opptakskrav</i>	3
<i>Kvalifikasjoner</i>	3
<i>Internasjonalisering</i>	4
<i>Prinsipper for valg av læringsformer</i>	4
<i>Studieplan og studieinnhold</i>	5

Innledning

Årsstudium juss gir kunnskap og innsikt i sentrale rettsområder til bruk i privat og offentlig virksomhet. Studiet kan godkjennes som et frittstående årsstudium på 60 studiepoeng eller kombineres med andre fagområder i en annen bachelorgrad.

Alle fagene i årsstudiet er obligatoriske. Studenter som har tilsvarende fag fra andre studiesteder (innenlands/utenlands) vil kunne få fritak for disse etter en individuell vurdering. Studiepoengene kan bli redusert i den grad studenten har/velger fag som overlapper hverandre.

Læringsutbytte for utdanningen

Læringsutbytte for studiet er å gi kunnskap og innsikt i sentrale rettsområder til bruk i privat og offentlig virksomhet. Studiet vil i tillegg være av interesse for de som ønsker å utdanne seg til lærer i rettslære i videregående skole forutsatt pedagogisk kompetanse. Studentene skal få grunnleggende innsikt i juridisk tenking og løsning av juridiske spørsmål. Det blir lagt stor vekt på juridisk metode i samtlige emner ut fra nasjonale rettskilder og internasjonale rettskilder med fokus på menneskerettigheter og EØS-rett. Oppøving av evnen til etisk refleksjon vil være sentralt i studiet. Læringsutbytte er også angitt særskilt for hvert enkelt fag i de underliggende emneplaner.

Medarbeidere med fagkunnskaper innen juss vil kunne arbeide i mange ulike funksjoner både i offentlig og privat virksomhet. Både i offentlig og privat virksomhet må man sørge for at juridiske forpliktelser ivaretas. Alle aktiviteter skal skje i samsvar med de til enhver tid gjeldende rettsregler og normer. For eksempel vil noen sentrale arbeidsområder være juridiske analyser, kontraktsvirksomhet og forhandlinger.

Opptakskrav

Opptakskrav til årsstudium juss er generell studiekompetanse eller tilsvarende.

Kvalifikasjoner

Etter ett års studium med bestått resultat vil studenten få et årsstudium (60 studiepoeng) i juss. Etter å ha gjennomført årsstudium juss kan det søkes overgang til:

- Bachelor i juss og ledelse

Forutsetningen er at det er ledige plasser på Bachelor i juss og ledelse 2.år og at studenten tar tilleggsfagene: -grunnleggende bedriftsøkonomi og regnskap (7,5 sp), og - finansregnskap med analyse (7,5 sp). Etter to års studium (126 studiepoeng) med bestått resultat vil studenten også få påbygningsstudium (60 studiepoeng) i juss og ledelse og kan tildeles tittelen høgskolekandidat i juss og ledelse. Etter tre års studium (186 studiepoeng) med bestått resultat vil studenten få påbygningsstudium (60 studiepoeng) i personalledelse og kompetanseutvikling og tittelen "Bachelor i juss og ledelse".

Etter å ha avlagt graden "Bachelor i juss og ledelse" kan det søkes videre på

- Master i strategi og kompetanseledelse (120 studiepoeng - 2 år) ved høgskolen

I Master i strategi og kompetanseledelse kan det også velges valgfagene internasjonal skatterett (7,5 studiepoeng) og arbeidsrett – virksomhet i endring. (7,5 studiepoeng).

Ved Universitetet i Oslo, Det juridiske fakultet, kan det søkes på

- Masterstudiet i rettsvitenskap (300 studiepoeng – 5 år)

Høgskolen har søkt det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo om forhåndsgodkjenning for at Årsstudium juss og første året i Bachelor i juss og ledelse ved Høgskolen i Buskerud skal gi fritak for 1. avdeling, 50 sp., i Masterstudiet i rettsvitenskap. Det vil være et krav at det avlegges egen eksamen i fast eiendoms rettsforhold ved høgskolen hvis man ønsker å søke seg inn på Master i rettsvitenskap ved Det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo senere.

Ønskes overgang til Universitetet i Oslo må det søkes Samordna opptak på vanlig måte. Studenten vil da konkurrere med alle andre som vil inn på juss i Oslo. Bli student tatt opp kan han eller hun søke Universitetet i Oslo om fritak for 1. året og begynne på 2. året i Master i rettsvitenskap. I tillegg må det avlegges eksamen i ex.phil, 10 sp., hvis man ikke har dette fra før. Litteraturliste og læringskrav for Årsstudium juss og første år i Bachelor i juss og ledelse vil være tilnærmet lik Det juridiske fakultets krav til 1. avdeling i Masterstudiet i rettsvitenskap.

Det kan også søkes på ulike

- Masterstudier ved andre universitet eller høyskoler

Det enkelt universitet eller høyskole vil ved forespørsel kunne gi informasjon om hvorvidt de godkjenner "Bachelor i juss og ledelse" som opptak til sine masterstudier.

Internasjonalisering

Høgskolen i Buskerud har samarbeidsavtaler med utenlandske læresteder både i Norden, Europa og utenfor Europa. Vi oppfordrer studenter til å benytte muligheten til å bli kjent med andre deler av verden, og til å skaffe seg kunnskaper og erfaringer som en bare får gjennom et utenlandsopphold. Økte språkkunnskaper, større kulturell forståelse, internasjonal erfaring og nye faglige synsvinkler, er noe av utbytte en får gjennom internasjonale studier.

Alle kan reise ut og studere ved utenlandske universiteter, men vi ønsker normalt at studentene må ha avsluttet det første året med normal studieprogresjon, før en kan delta i et utvekslingsprogram. Det prioriteres først og fremst å sende ut studenter som er tatt opp i et Bachelor eller masterprogram ved høgskolen.

Studenter som tar deler av studiet sitt i utlandet får dette godkjent på forhånd hos oss. Henvendelser om internasjonalisering skal gå til internasjonal koordinator på avdelingen, som vil være behjelpelig med rådgivning om hvor man kan reise, og hvordan en går fram for å få et godt utbytte av utenlandsoppholdet.

Prinsipper for valg av læringsformer

Studie- og arbeidsmåter

Det vil bli avholdt forelesninger, øvinger (cases) og øvinger med bruk av it-verktøy. Dette angis særskilt for hvert enkelt fag i de underliggende emneplanene. Studiet forutsetter at ulike arbeids- og studieformer blir benyttet. Den enkelte student må selv ta ansvar for egen kompetanseutvikling både i studietiden og senere. Dette medfører bl.a. at selvstudier må utgjøre en vesentlig del av studiet både individuelt og i grupper. Ulike former for oppgaver vil utgjøre en viktig del av studieopplegget. Det legges vekt på at studentene arbeider med både teoretiske og praktiske oppgaver gjennom hele

studietiden. Valg av studieform og arbeidsmåte må bl.a. sees i sammenheng med mål og emne i det konkrete tilfelle.

Eksamen

Eksamensbesvarelser, obligatoriske oppgaver og cases vurderes til "bestått"/"Ikke bestått" eller etter gradert skala. Dette angis særskilt for hvert enkelt fag i de underliggende emneplaner. Karakterskalaen går fra A – F, der A – E er beståtte karakterer med A som beste karakter. F er ikke bestått. Det henvises til eksamensreglementet for ytterligere informasjon om eksamensordning og klageadgang.

Studieplan og studieinnhold

Årsstudium juss består av følgende emner som skal meldes i **studentweben**:

Høstsemesteret: **JUR105** Familie- og arverett med metode og kontraktsrett
 Vårsemesteret **JUR110** Juridisk metode, strafferett og rettergangsordningen, erstatningsrett
 Vårsemesteret: **JUR125** Fast eiendoms rettsforhold

Du finner disse emnekodene igjen i utdanningsplanen din.

Mulig tilleggsfag:

Høstsemesteret: **BBED1010H** Grunnleggende bedriftsøkonomi og regnskap
 Vårsemesteret: **BBED1030H** Finansregnskap med analyse

Du finner emneplaner for mulige tilleggsfag i fagplan for Bachelor økonomi og administrasjon 2010-2011.

Studiemodell – Årsstudium juss

Høstsemesteret	Vårsemesteret
Familie- og arverett med metode(13sp)	Juridisk metode (6 sp)
	Strafferett og rettergangsordningen (10 sp)
Kontraktsrett (13 sp)	Erstatningsrett (9 sp)
JUR125 Fast eiendoms rettsforhold (9 sp)	

Nødvendig tilleggsfag for de som ønsker overgang til andre studieår i bachelorstudiet i juss og ledelse

Grunnleggende bedriftsøkonomi og regnskap (7,5 sp)	Finansregnskap med analyse (7,5 sp)
---	--

JUR105	Familie- og arverett med metode, 13 sp Kontraktsrett, 13 sp	26 studiepoeng
Norsk	Årsstudium i juss 1. år juss og ledelse, bachelorstudium	HØST

1. LÆRINGSUTBYTTE

Familie – og arverett med metode

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende sentrale regler i familie- og arverett med metode. Det vil innledningsvis bli gitt en kort oversikt over rettssystemet og innføring i juridisk metode ut fra nasjonale rettskilder og internasjonale rettskilder med fokus på menneskerettigheter og EØS-rett. Oppøving av evnen til etisk refleksjon vil være sentralt i studiet. Det vil bli avholdt dagskurs i bruk av Lovdata i et samarbeid med stiftelsen Lovdata i høstsemesteret. Fordypning i juridisk metode tas i vårsemesteret.

Emnet for familieretten er først og fremst det økonomiske rettsforholdet mellom ektefeller under ekteskapet og ved ekteskapets opphør. Videre behandles det økonomiske forholdet mellom samboere og hovedlinjene i rettsforholdet mellom barn og foreldre.

Under ekteskapet er det særlig ekteskapslovens regler om råderetten over eiendeler, om ansvar for gjeld og gavereglene som er sentrale. Reglene må sees i sammenheng med de formuerettslige reglene om eierforhold og internt gjeldsansvar. De samme rettsspørsmålene oppstår også mellom samboere. Ved ekteskapets opphør står reglene om deling av felleseiet (skifteoppgjøret) sentralt. Her behandles både det verdimessige oppgjøret (forloddskrav, skjevdeling, gjeldsavleggelse og vederlagskrav) og fordelingen av eiendeler (naturalutleggsreglene). I rettsforholdet mellom barn og foreldre er det særlig reglene om foreldreansvar, om hvor barnet skal bo fast etter samlivets opphør og reglene om samværsrett, som tas opp.

Emnet for arveretten er reglene om hva som skal skje med en persons formue og gjeld etter at vedkommende er død. De to rettslige grunnlagene for arv - lov (legalarverett) og testament - står sentralt i faget. Legalarveretten omfatter slektens arverett (arvetavlen) og ektefellens arverett, herunder reglene om uskiftet bo. I reglene om testamentet står testasjonsfriheten og dens begrensninger sentralt - først og fremst ved reglene om livsarvingenes plikt del. Testamentsretten, herunder gjensidige testamenter og arvepakter, omfatter videre hvordan testamenter skal opprettes, tolkes og tilbakekalles. Grensen mellom livs- og dødsdisposisjoner er en del av faget, idet de arverettslige regler bare gjelder for dødsdisposisjonene. Til arveretten hører også den konkrete fordelingen av boets eiendeler, herunder det sammensatte skifte. Målet er å gi en grundig innføring i den alminnelige avtalerett og kjøpsrett.

Kontraktsrett (avtale- og kjøpsrett)

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende sentrale regler i avtale- og kjøpsrett. I avtaleretten fokuseres det på å gi en god forståelse av avtalerettens grunnleggende prinsipper for avtaleinngåelse, deler av ugyldighetslæren samt kjenne til hovedtrekkene om prinsipper for tolking og utfylling av avtaler. I kjøpsretten gis en grundig innføring i kjøpsloven og forbrukerkjøpsloven og god forståelse av disse lover.

2. INNHOLD

Juridisk metode

- Kort innføring (Fordypning i juridisk metode tas i vårsemesteret)
- Dagskurs i bruk av Lovdata

Familierett

God forståelse

- Formuesforholdet under ekteskapet, herunder reglene om ektefellers råderett, gjeldsansvar og gaver
- Reglene om ektefellers eierforhold – stiftelse av sameie
- Delingsreglene ved ekteskapets opphør, herunder skjevdeling, gjeldsavleggelse og vederlagskrav
- Adgangen til å avtale alternative formuesordninger til ekteskapslovens normalordning
- Avtaleinngåelse mellom ektefeller og lemping av avtaler
- Oppgjørsreglene når partene har særøie
- Formuesforholdet mellom samboere, og det økonomiske oppgjøret ved samboerforholdets opphør
- Hovedlinjene i rettsforholdet mellom barn og foreldre, særlig om foreldreansvar, daglig omsorg og samværsrett

Kjennskap til

- Reglene om ekteskapets inngåelse og oppløsning
- Reglene om ektefellers underholdsplikt under og etter ekteskapet
- Bruksrett til bolig

Arverett

God forståelse

- Arv etter loven
- Livsarvingers plikt del
- Reglene om testamenters opprettelse, tolking, tilbakekall og bortfall
- Uskifte
- Grensen mellom livs- og dødsdisposisjoner

Kjennskap til

- Sammensatt skifte
- Hovedtrekkene i bobehandlingen
- Fordelingen av boets eiendeler
- Arveplanlegging – utforming av testamenter for å oppnå bestemte resultater i typetilfeller

Avtalerett

God forståelse

- Lovfestede og ulovfestede regler og prinsipper om avtaleinngåelse, herunder om ulike kommersielle avtaleslutningsmekanismer og avtaleslutning ved representasjon
- Regler og prinsipper for tolkning av avtaler
- Ugyldighetsreglene i avtaleloven §§ 33 og 36

Kjennskap til

- Inngåelse av avtaler ved anbudskonkurranser
- Andre ugyldighetsregler enn avtaleloven §§ 33 og 36.

Kjøpsrett

God forståelse

- Kjøpslovens regler om løsørekjøp
- Forbrukerkjøpslovens regler om forbrukerkjøp

Dette innebærer at det kreves god forståelse av kjøpslovens og forbrukerkjøpslovens regler om kjøpekontrakter, bl. a. reguleringen av følgende emner:

- Lovenes virkeområder
- Leveringen
- Risikoen for tingen
- Varens/tingens egenskaper m.v.
- Kjøperens/forbrukerens krav som følge av kontraktsbrudd fra selgers side ved forsinkelse
- Kjøperens/forbrukerens krav som følge av kontraktsbrudd fra selgers side ved mangler ved salgsgjenstanden
- Kjøperens/forbrukerens plikter

- Avbestilling og retur
- Selgerens krav ved kontraktsbrudd fra kjøpers/forbrukers side
- Virkninger av heving/omlevering
- Restitusjonsoppgjøret ved heving/omlevering (tilbakeføring)

Kjennskap til

- Prinsippene for erstatningsutmåling ved kontraktsbrudd
- Reglene om forventet (antesipert) mislighold
- De særlige rettskildemessige spørsmål knyttet til kjøpsloven som en transformasjon av CISG

Reguleringen av følgende emner i kjøpsloven og forbrukerkjøpsloven faller utenfor læringskravene:

- Stansningsrett
- Rettsmangler (vanhjemmel)
- Direktekrav

3. LÆRINGSAKTIVITETER

Undervisningen skjer i form av forelesninger og løsning av oppgaver tilknyttet de ulike rettsområdene i studiet. Den enkelte student må selv ta ansvar for egen kompetanseutvikling i studietiden. Dette medfører bl.a. at selvstudier må utgjøre en vesentlig del av studiet både individuelt og i grupper. Det legges vekt på at studentene arbeider med både teoretiske og praktiske oppgaver gjennom hele studietiden. Det vil bli avholdt dagskurs i bruk av Lovdata i et samarbeid med stiftelsen Lovdata.

4. VURDERING

Vurdering gjennom studietiden

Studentene oppfordres til å besvare ett oppgavesett som tilsvarer ett eksamenssett. Tidspunktet for innlevering av oppgaven fastsettes av kursleder. Studentene skal arbeide i grupper med oppgavene og levere et felles produkt fra hver gruppe som vil bli vurdert og kommentert.

Avsluttende vurdering

I høstsemesteret gis det en skriftlig individuell prøve på 6 timer.

Vurderingsuttrykk

Skriftlig individuell eksamen vurderes etter graderte bokstavkarakterer. Karakterskalaen går fra A – F, der A – E er beståtte karakterer med A som beste karakter. F er ikke bestått. Det henvises til eksamensreglementet for ytterligere informasjon om eksamensordning og klageadgang.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler framgår av til enhver tid gjeldende forskrift for eksamen – hjelpemidler til eksamen i master i rettsvitenskap – Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo.

5. LITTERATUR

Obligatorisk litteratur

Forfatter	Tittel	Forlag	År	ISBN nr
	Norges Lover, studentutgave	Fagbokforlaget	2010	ISBN 9788245009682
Boe, E.	Innføring i juss	Tano Aschehoug	2010	ISBN 9788215016344

Lødrup, Peter Sverdrup, Tone	Familieretten 6. utg. Det stoffet som er satt i petit faller i sin helhet utenfor læringskravene. På enkelte områder går boken noe lenger enn det som kreves - i praksis vil derfor følgende avsnitt dekke læringskravene: § 1 I-VI, § 2 III, § 3, § 5 I-IV og VII, § 6 I, V, VI og X, § 7 I-II, § 8 I-II, §§ 9-19, § 20 I-IV, § 21, § 22, § 23 I, § 24, §§ 27-28, § 29 I-III, §§ 31-32.	Oslo, eget forlag	2009	ISBN 9788291724133
Lødrup, Peter	Arverett 5. utg. Petitavsnitt faller i sin helhet utenfor læringskravene. På en del felt går boken lenger enn det som kreves - i praksis vil følgende avsnitt dekke læringskravene: § 1, §§ 3-§ 9 III nr. 2, § 10 V, § 11 I-III, §§ 12- 15 V, §§ 16-17, § 18 I, § 19, § 20 I, §§ 21-23, § 24 I-III og VI, § 25 I-III, § 27 I-V, § 30 I-III, § 31 I-II, § 32 I-VI, § 33, § 34 I-II.	Gyldendal Akademisk	2008	ISBN 9788205383876
Hov og Høgberg	Alminnelig avtalerett	Oslo, Papinian	2009	ISBN 9788291060187
Selvig, Erling	Kjøpsrett til studiebruk	Universitetsforlaget	2010	ISBN 9788215015132
Lyngdal mf	Alminnelig kontraktsrett – Studenthefte	Selges av Fokus Ringerike (HiBu)	2007	
Lyngdal mf	Kjernepunkter i forbrukerkjøpsloven Studenthefte	Selges av Fokus Ringerike (HiBu)	2007	
Haga, Karl J.	Oppgaver i rettslære 9. utgave	Oslo, Cappelen akademisk forlag	2006	ISBN 8202258073

JUR110	Juridisk metode, 6 sp Erstatningsrett, 9 sp Strafferett /rettergangsordningen, 10 sp	25 studiepoeng
Norsk	Årsstudium i juss 1. år juss og ledelse, bachelorstudium	VÅR

1. LÆRINGSUTBYTTE

Juridisk metode

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende juridisk metode ut fra nasjonale rettskilder og internasjonale rettskilder med fokus på menneskerettigheter og EØS-rett. Oppøving av evnen til etisk refleksjon vil være sentralt.

I juridisk metode gis en grunnleggende innføring i studiet, rettssystemet og metode. Formålet er å føre studenter inn i juridisk tenkemåte, oppøve evnen til å stille juridiske spørsmål og til å tolke og anvende rettsregler. Faget skal i hovedsak belyse grunnleggende spørsmål knyttet til lovtolkning og anvendelse av ulovfestet rett. Forståelse for og anvendelse av juridisk metode danner grunnlaget for innføring og fordypning i øvrige emner i årsenheten og andre rettsområder. Det er viktig å lære å se lovgivning i en historisk og samfunnsmessig sammenheng. Holdninger til lov og rett blir ilagt stor vekt herunder ulike normtyper samt etikk og juss.

Erstatningsrett

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende sentrale regler i erstatningsrett. I erstatningsretten behandles reglene om ansvar for skadevoldende handlinger (ansvar utenfor kontraktsforhold). Et hovedområde er person- og tingsskader, men også ansvar for rene formuesskader faller i en viss utstrekning inn under erstatningsretten. I erstatningsretten behandles vilkårene for erstatningsansvar, reglene om betydningen av skadelidtes forhold samt reglene om utmåling av erstatningsansvar.

Strafferett og rettergangsordningen

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende sentrale regler i strafferett og rettergangsordningen, men også kjennskap til straffens formål, begrunnelse og virkninger. Det gis en grundig innføring i og god forståelse av ansvarslæren (betingelser for straffbarhet) og utvalgte deler av spesiell strafferett. Det gis kjennskap til hovedtrekkene i reaksjonslæren og fullbyrdelseslæren. Det gis også kjennskap til straffeansvar for foretak. Det gis en oversikt over og kjennskap til reglene om behandling av sivile saker og straffesaker.

2. INNHOLD

Juridisk metode

God forståelse

- Nasjonale rettskilder
- Internasjonale rettskilder med fokus på menneskerettigheter og EØS-rett
- Etikk og normkompetanse
- Hva det vil si å tolke en lov, likheter og forskjeller mellom å tolke lover og ikke-juridiske utsagn
- Prinsippene for lovtolkning og hovedpunktene i rettskildelæren for øvrig
- Betydningen av de individuelle normer, særlig avtaler, og forholdet til de generelle rettsreglene

Kjennskap til

- Rettsstudiets karakter og egenart
- Rettssystemets oppbygning og hovedinndelinger, herunder skillet mellom offentlig rett og privatrett, materiell rett og rettsåndhevelse, folkerett og intern rett

- Sentrale juridiske begreper og rettsposisjoner, som rett, plikt, frihet, kompetanse og rettssubjekt
- Hovedforskjellene mellom rett, etikk, makt og politikk
- Grunntrekkene for klassifikasjon av rettsregler, herunder skillet mellom pliktregler og kompetanseregler og mellom regler og retningslinjer

Erstatningsrett

God forståelse

- Erstatningsrettens kilder
- Ansvarsgrunnlaget, herunder culpaansvaret, arbeidsgiveransvaret, lovfestet objektivt ansvar, herunder ordningen med forsikringsplikt og det ulovfestede objektive ansvar
- Hovedlinjer i kravet om årsakssammenheng og grensene for de erstatningsmessige tap
- Skadelidtes medvirkning, lempning, flere skadevoldere og regress
- Reglene om utmålingen av erstatningen for tingsskader og personskader
- Forholdet mellom erstatning, forsikring og ytelser fra folketrygden

Strafferett

God forståelse

- De sentrale deler av ansvarslæren
- Sentrale regler om legemskrenkelser, drap, tyveri og økonomisk kriminalitet

Kjennskap til

- Straffeansvar for foretak
- Deler av reaksjons- og fullbyrdelseslæren

Rettergang

Kjennskap til

- Sentrale straffeprosessuelle og sivilprosessuelle hovedprinsipper
- Domstolenes organisering og sammensetning

3. LÆRINGSAKTIVITETER

Undervisningen skjer i form av forelesninger og løsning av oppgaver tilknyttet de ulike rettsområdene i studiet. Den enkelte student må selv ta ansvar for egen kompetanseutvikling i studietiden. Dette medfører bl.a. at selvstudier må utgjøre en vesentlig del av studiet både individuelt og i grupper. Det legges vekt på at studentene arbeider med både teoretiske og praktiske oppgaver gjennom hele studietiden.

4. FORKUNNSKAPSKRAV

Det anbefales at studentene har gjennomført kort oversikt over rettssystemet og innføring i juridisk metode i emnet familie- og arverett med metode.

5. VURDERING

Vurdering gjennom studietiden

Studentene oppfordres til å besvare ett oppgavesett som tilsvarer ett eksamenssett. Tidspunktet for innlevering av oppgaven fastsettes av kursleder. Studentene skal arbeide i grupper med oppgavene og levere et felles produkt fra hver gruppe som vil bli vurdert og kommentert.

Avsluttende vurdering

I vårsemesteret gis det en skriftlig individuell prøve på 6 timer.

Vurderingsuttrykk

Skriftlig individuell eksamen vurderes etter graderte bokstavkarakterer. Karakterskalaen går fra A – F, der A – E er beståtte karakterer med A som beste karakter. F er ikke bestått. Det henvises til eksamensreglementet for ytterligere informasjon om eksamensordning og klageadgang.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler framgår av til enhver tid gjeldende forskrift for eksamen – hjelpemidler til eksamen i master i rettsvitenskap – Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo.

6. LITTERATUR**Obligatorisk litteratur**

Forfatter	Tittel	Forlag	År	ISBN nr
	Norges Lover, studentutgave	Fagbokforlaget	2010	ISBN 9788245009682
Boe, E.	Innføring i juss	Tano Aschehoug	2010	ISBN 9788215016344
Lødrup og Kjelland	Lærebok i erstatningsrett, 6.utg, med unntak av Kap 7, III, IV nr. 3-6, V, VI, VII nr. 4-11, VIII, IX og X Kompressavsnitt og fotnoter.	Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS	2009	ISBN 9788205393486
Mæland, Henry John (2004)	Innføring i alminnelig strafferett, 3.utg.	Bergen, Justian	2004	ISBN 8291641005
Andenæs, Johs. og Bratholm, Anders	Spesiell strafferett og formuesforbrytelsene	Oslo, Universitetsforlaget	2008	ISBN 9788215009094
Haga, Karl J.	Oppgaver i rettslære 9.utgave	Oslo, Cappelen akademisk forlag	2006	ISBN 8202258073

JUR125	Fast eiendoms rettsforhold	9 studiepoeng
Norsk	Årsstudium juss	HØST/VÅR

1. LÆRINGSUTBYTTE

Studentene skal ha kunnskap om og kunne anvende sentrale regler i fast eiendoms rettsforhold. Formålet med faget er å utvikle – og formidle til studenter og samfunn – grunnleggende kunnskap om eiendomsretten og andre rettigheter i fast eiendom, herunder om begrunnelser for disse rettsreglene og kriterier for vurdering av deres utforming etter gjeldende rett.

Samlet skal faget gi innsikt i rettsreglene om eiendomsrett til, og rettigheter i, fast eiendom. Faget omfatter først og fremst rettsforholdene etter at en rettsposisjon er etablert, f. eks. forholdet sameierne i mellom og servitutthaverens rettigheter i forhold til grunneieren. Deler av læren om stiftelse og bortfall av rettigheter hører også med, ikke minst fordi det især er stiftelsesgrunnlaget som gir svar på hva rettsforholdet er mellom flere som har sin rett knyttet til samme eiendom. I noen utstrekning må også prinsippene for beskyttelse mot konkurrerende rettsverv omtales.

Et karakteristisk trekk ved fast eiendoms rettsforhold er at utnyttelsen såvel faktisk som rettslig i mange henseender er underlagt skranker av offentligrettslig karakter, gjennom påbud, forbud og søknadsordninger. En realistisk beskrivelse av eier og rettighetshaveres posisjon krever at deler av dette regelverk omtales. Det er et betydelig antall lover – av privatrettslig og offentligrettslig karakter – som gjelder for fast eiendom. Fortsatt er det imidlertid viktige spørsmål som ikke er lovregulert slik at rettspraksis og ulovfestede prinsipper er av vesentlig interesse. Faget er skåret til slik at det er gjort et utvalg av de mange spørsmål som knytter seg til fast eiendom. Bredden i stoffet fremgår, samtidig som det på felter som er viktige eller prinsipielt interessante, kreves større fordypelse.

2. INNHOLD

Fast eiendoms rettsforhold

Det kreves god forståelse av følgende emner:

- Hva det innebærer å være eier i forhold til andre med privatrettslige interesser knyttet til eiendommen, utenforstående tredjemenn og offentligrettslige interesser.
- Rettighetenes konstitusjonelle vern etter Grunnloven og semi-konstitusjonelle vern etter menneskerettsloven.
- Registrering av eiendom og fast eiendom som rettighetsobjekt, herunder fast eiendoms inndeling og utstrekning. Hovedspørsmålene her er identifikasjon av eiendommer (gårds- og bruksnummer m.v) og opprettelse av nye enheter, samt spørsmål som vedrører eiendommers fysiske utstrekning, herunder grensespørsmål mot naboer.
- Registrering av eiendomsrett og begrensede rettigheter i fast eiendom (grunntrekkene i reglene om rettsvirkningene av tinglysning).
- Naborett. Det sentrale tema er her nabolovens regler om de skranker hensynet til naboene setter for eierens utnyttelse av egen grunn.
- Servitutter. Det er viktig å være fortrolig med variasjonen i disse rettsforhold og den nærmere regulering i servituttloven.
- Hevd m.v., først og fremst slik dette er regulert i hevdsloven.
- Sameie, først og fremst slik dette forhold er regulert i sameieloven.

Det kreves kjennskap til følgende emner:

- Hovedtrekkene i den offentligrettslig regulering av fast eiendoms utnyttelse.
- Ulike former for total bruksrett, særlig tomtefeste.
- Allemannsrett.
- Allmenningsrett
- Salg av fast eiendom

3. LÆRINGSAKTIVITETER

Undervisningen skjer i form av forelesninger og løsning av oppgaver tilknyttet de ulike rettsområdene i studiet. Den enkelte student må selv ta ansvar for egen kompetanseutvikling i studietiden. Dette medfører bl.a. at selvstudier må utgjøre en vesentlig del av studiet både individuelt og i grupper. Det legges vekt på at studentene arbeider med både teoretiske og praktiske oppgaver gjennom hele studietiden.

4. FORKUNNSKAPSKRAV

Det anbefales at studentene har gjennomført kort oversikt over rettssystemet og innføring i juridisk metode i emnet familie- og arverett med metode.

5. VURDERING

Vurdering gjennom studietiden

Studentene oppfordres til å besvare ett oppgavesett som tilsvarer ett eksamenssett. Tidspunktet for innlevering av oppgaven fastsettes av kursleder. Studentene skal arbeide i grupper med oppgavene og levere et felles produkt fra hver gruppe som vil bli vurdert og kommentert.

Avsluttende vurdering

I vårsemesteret gis det en skriftlig individuell prøve på 3 timer.

Vurderingsuttrykk

Skriftlig individuell eksamen vurderes etter graderte bokstavkarakterer. Karakterskalaen går fra A – F, der A – E er beståtte karakterer med A som beste karakter. F er ikke bestått. Det henvises til eksamensreglementet for ytterligere informasjon om eksamensordning og klageadgang.

Hjelpemidler til eksamen

Tillatte hjelpemidler framgår av til enhver tid gjeldende forskrift for eksamen – hjelpemidler til eksamen i master i rettsvitenskap – Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo.

6. LITTERATUR

Obligatorisk litteratur

Forfatter	Tittel	Forlag	År	ISBN nr
	Norges Lover, studentutgave	Fagbokforlaget	2010	ISBN 9788245009682
Falkanger, Thor	Fast eiendoms rettsforhold, 3 utg.	Oslo, Universitetsforlaget,	2005	ISBN 8215007562
Haga, Karl J.	Oppgaver i rettslære 9.utgave	Oslo, Cappelen akademisk forlag	2006	ISBN 8202258073

Kompendium – avhendingsloven

Falkanger, "Fast eiendoms rettsforhold", §13, 2. utgave, 5. opplag, 2003